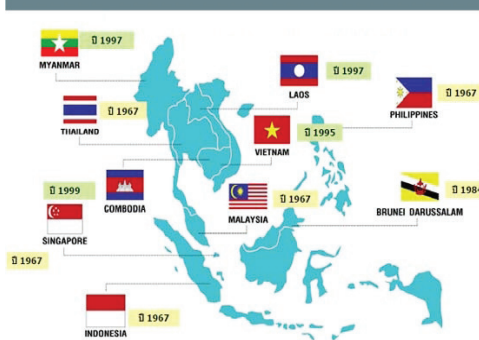

1. ถาม: อาเซียนมีสมาชิกกี่ประเทศ และมีประเทศใดบ้าง?

ตอบ: อาเซียนมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

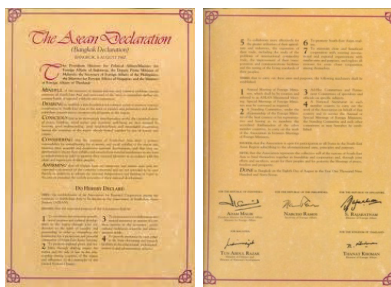
10 ประเทศที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกอาเซียนตามลำดับ

2. ถาม: อาเซียนก่อตั้งเมื่อไหร่ และมีประเทศไหนบ้างที่ร่วมก่อตั้ง?

ตอบ: อาเซียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2510 หลังการลงนามในปฏิญญาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Declaration of ASEAN Concord) หรือที่รู้จักอีกชื่อหนึ่งว่า ปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) โดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ ได้แก่

1. นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อินโดนีเซีย
2. ตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ มาเลเซีย
3. นายนาซิโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ฟิลิปปินส์
4. นายเอส ราชารัตนัม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สิงคโปร์
5. พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ไทย

3. ถาม: ทำไมถึงจำเป็นต้องตั้งอาเซียน?

ตอบ: ประเทศผู้ร่วมก่อตั้งเห็นว่าการตั้งองค์การความร่วมมือระดับภูมิภาคน่าจะมีส่วนช่วยป้องกันการเกิดความขัดแย้ง และส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งนี้ ปฏิญญากรุงเทพฯ กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์สำหรับอาเซียน 7 ประการ ได้แก่

1. ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมการมีเสถียรภาพ สันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค
3. ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร

4. ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกันในการฝึกอบรมและการวิจัย
5. ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม
6. ส่งเสริมการมีหลักสูตรการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
7. ร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์กรระหว่างประเทศ

4. ถาม: ประเทศสมาชิกใหม่เข้าร่วมกับอาเซียนเมื่อใด?

ตอบ: หลังการจัดตั้งอาเซียน เมื่อ 8 สิงหาคม 2510 อาเซียนเปิดรับสมาชิกใหม่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นระยะ โดย บรูไนดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิก เมื่อ 7 มกราคม 2527 เวียดนาม เข้าเป็นสมาชิก เมื่อ 28 กรกฎาคม 2538 ลาว และเมียนมาร์ เข้าเป็นสมาชิก เมื่อ 23 กรกฎาคม 2540 ขณะที่กัมพูชา เข้าเป็นสมาชิก เมื่อ 30 เมษายน 2542 การเข้าร่วมของประเทศสมาชิกใหม่เหล่านี้สอดคล้องกับปฏิญญาอาเซียน ซึ่งระบุไว้ว่า อาเซียนพร้อมรับทุกประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่พร้อมที่จะรับเป้าหมาย หลักการ และวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นสมาชิก

5. ถาม: อะไรคือความสำเร็จของอาเซียน?

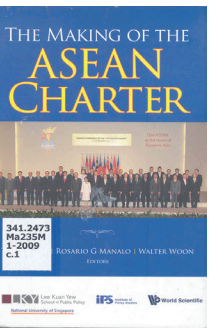
ตอบ: นับแต่ก่อตั้งประเทศสมาชิกอาเซียน พยายามส่งเสริมการยึดมั่นในบรรทัดฐานร่วมกัน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบาย ความร่วมมือที่เกิดขึ้นระหว่างกัน มีส่วนช่วยป้องกันความขัดแย้งไม่ให้เกิดขึ้นในภูมิภาค ทำให้ไม่มีสงครามระหว่างกัน และยังประสบความสำเร็จในการส่งเสริมให้อาเซียนเป็นเวทีที่ประเทศมหาอำนาจหลายประเทศเข้าร่วมหรือในฐานะประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partnerships) รวมทั้งมีความร่วมมือในกรอบความร่วมมืออาเซียน + 3 (ASEAN Plus Three) ด้วย นอกจากนี้ อาเซียนยังสร้างเวทีหารือด้านการเมืองและความมั่นคง ซึ่งเป็นเพียงเวทีเดียวในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ผ่านการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum – ARF หรือ เออาร์เอฟ) และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit) อาเซียนได้วางรากฐานของการบูรณาการทางเศรษฐกิจในภูมิภาคโดยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area) และยังมีข้อตกลงอื่นๆ ทั้งในอาเซียนเองและกับประเทศคู่เจรจา เพื่อส่งเสริมให้อาเซียนเป็นระบบเศรษฐกิจที่เปิดต่อประชาคมโลก ส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อร้ายแรง และความร่วมมือสาขาอื่นอีกมากมาย ตลอดจนส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นในภูมิภาค

6. ถาม: กฎบัตรอาเซียนคืออะไร

ตอบ: กฎบัตรอาเซียน คือ ธรรมนูญของอาเซียนที่จะทำให้อาเซียนมีสถานะเป็นนิติบุคคลเป็นการวางกรอบกฎหมาย ตลอดจนโครงสร้างองค์กรให้กับอาเซียน โดยนอกจากการประมวลสิ่งที่ถือเป็นคำนิยาม หลักการ และแนวปฏิบัติในอดีตของอาเซียน มาประกอบกันเป็นข้อปฏิบัติอย่างเป็นทางการสำหรับประเทศสมาชิกแล้ว ยังมีการปรับปรุงแก้ไขและสร้างกลไกใหม่ขึ้น พร้อมกับกำหนดขอบเขตหน้าที่

และความรับผิดชอบขององค์กรสำคัญในอาเซียน ตลอดจนความสัมพันธ์ในการดำเนินงานขององค์กรเหล่านี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กฎบัตรอาเซียน ประกอบด้วย บทบัญญัติ 13 บท 55 ข้อ ครอบคลุมเป้าหมายและหลักการ สมาชิกภาพ โครงสร้างองค์กรของอาเซียน องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน เอกสิทธิ์และความคุ้มกัน กระบวนการตัดสินใจ การระงับข้อพิพาท งบประมาณและการเงิน การบริหารจัดการ เอกสิทธิ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน และความสัมพันธ์กับภายนอก

7. ถาม: อาเซียนจำเป็นต้องมีกฎบัตรหรือไม่

ตอบ: เม้ออาเซียนจะตั้งขึ้นมานานถึง 40 ปี และมีการจัดทำเอกสารความตกลงกันไปหลายฉบับ แต่ตลอดเวลาที่ผ่านมา ความร่วมมือส่วนใหญ่ของอาเซียนเป็นรูปแบบของความตกลงกันอย่างไม่เป็นทางการ และมักใช้ความสัมพันธ์เชิงบุคคลในการขับเคลื่อนความร่วมมือทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือด้านอื่นๆ โดยปราศจากกฎบัตรหรือธรรมนูญที่ใช้เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับสำหรับการทำงาน และการขับเคลื่อนองค์กรอย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ทำให้ในเดือนธันวาคม 2548 ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบร่วมกันว่า ถึงเวลาแล้วที่อาเซียนควรที่จะมีกฎบัตรที่จะประกอบด้วยหลักการพื้นฐานของอาเซียน เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของความร่วมมือที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของประชาคมอาเซียนได้ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามให้การรับรองกฎบัตรอาเซียน ซึ่งถือเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ชิ้นสำคัญที่ปรับเปลี่ยนอาเซียนเป็นองค์กรที่มีสถานะทางกฎหมาย เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 ประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันกฎบัตรอาเซียน ครบทั้ง 10 ประเทศแล้วเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2551

กฎบัตรอาเซียน จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธ.ค. 2551 เป็นต้นไป แม้ว่ากฎบัตรอาเซียนจะไม่สามารถเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานของอาเซียนได้ในทันที แต่อย่างน้อยก็จะช่วยให้อาเซียนมีความน่าเชื่อถือ มีรูปแบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีวัตถุประสงค์ในการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้น ทั้งยังเสริมสร้างความเข้าแข็งให้กับองค์กร และทำให้อาเซียนมีสถานะนิติบุคคลแยกออกจากรัฐสมาชิก

ดังนั้น กฎบัตรอาเซียนจะช่วยให้อาเซียนมีทรัพยากรเพิ่มขึ้น ช่วยเร่งรัดวิวัฒนาการขององค์กร และช่วยให้อาเซียนปรับตัวเข้ากับสภาวะแวดล้อมของภูมิภาครวมถึงการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันได้มากขึ้นด้วย

กฎบัตรอาเซียนสร้างกลไกตรวจสอบและติดตามการดำเนินการตามความตกลงต่างๆ ของประเทศสมาชิกในหลากหลายรูปแบบ เช่น

1. ให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนดูแลการปฏิบัติตามพันธกรณีและคำตัดสินขององค์กรระงับข้อพิพาท
2. หากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ ทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิก สามารถใช้กลไกและขั้นตอนระงับข้อพิพาทที่มีอยู่แล้ว และที่จะตั้งขึ้นใหม่เพื่อแก้ไข ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นโดยสันติวิธี

3. หากมีการละเมิดพันธกรณีในกฎบัตรฯ อย่างร้ายแรง ผู้นำอาเซียนสามารถกำหนดมาตรการใดๆ ที่เหมาะสมว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิดพันธกรณี ข้อบทต่างๆ ในกฎบัตรอาเซียนแสดงให้เห็นว่าอาเซียนกำลังผลักดันองค์กรให้เป็นประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง จึงกำหนดให้การลดความยากจน และลดช่องว่างการพัฒนาเป็นเป้าหมายหนึ่งของอาเซียน กฎบัตรอาเซียนเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในอาเซียนผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ของอาเซียนมากขึ้น ทั้งยังกำหนดให้มีความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสมาชิกรัฐสภาอาเซียน ซึ่งเป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างรัฐสภาของประเทศสมาชิกกำหนดให้มีการจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนของอาเซียน เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

8. ถาม: สัญลักษณ์และธงอาเซียน เป็นอย่างไร?

ตอบ: สัญลักษณ์อาเซียน ตราสัญลักษณ์อาเซียน เป็นรูปมัดรวงข้าวสีเหลืองบนพื้นวงกลมสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาวและสีน้ำเงิน รวงข้าวสีเหลือง 10 ต้น มัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้ง 10 ประเทศรวมกัน เพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน วงกลม เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงเอกภาพของอาเซียน ตัวอักษรคำว่า asean สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าว แสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของประชาคมอาเซียน สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและการมีพลวัติ สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

ธงอาเซียน
ธงอาเซียนเป็นธงพื้นสีน้ำเงิน มีดวงตราอาเซียนอยู่ตรงกลาง แสดงถึงเสถียรภาพ สันติภาพ ความสามัคคี และพลวัติของอาเซียน สีของธงประกอบด้วย สีน้ำเงิน สีแดง สีขาว และสีเหลือง ซึ่งเป็นสีหลักในธงชาติของบรรดาประเทศสมาชิกของอาเซียนทั้งหมด

9. ถาม: การรวมตัวกันของประชาคมอาเซียน เป็นอย่างไร?

ตอบ: ปัจจุบัน โลก เปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อ 40 กว่าปีก่อน ที่เริ่มก่อตั้งอาเซียนอย่างมาก อีกทั้งความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ก็เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้อาเซียนต้องเผชิญสิ่งท้าทายใหม่ๆ อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ รวมทั้งการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น อาเซียนจึงจำเป็นต้องรวมตัวกัน เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรอง และเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคใกล้เคียงและในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงและสังคม และตอบสนองความต้องการประชาชนอย่างแท้จริง ผู้นำอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ จึงเห็นพ้องกันว่า อาเซียนควรจะร่วมมือกันให้เหนียวแน่น เข้มแข็ง และมั่นคงยิ่งขึ้น จึงได้มีวิสัยทัศน์และประกาศให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนขึ้นมา โดยประชาคมอาเซียนที่จะสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่

- ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC)
 - ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)
 - ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC)
- เพื่อให้อาเซียนมีความเข้มแข็งในทุกด้าน ดังนั้น ประชาคมอาเซียนจึงมีใช้เพียงเรื่องเศรษฐกิจอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นการดำเนินการในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ชีวิตความเป็นอยู่ และการกินดีอยู่ดีของประชาชน
- อาเซียนได้กำหนดวันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ ในวันที่ 31 ธันวาคม 2558

10. ถาม: ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน มีลักษณะอย่างไร?

ตอบ: ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community หรือ APSC) ความมั่นคงและเสถียรภาพทางการเมืองเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาด้านอื่นๆ ประชาคม

- 1) สร้างประชาคมให้มีค่านิยมร่วมกันในเรื่องของการเคารพความหลากหลายของแนวคิด และส่งเสริมให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางของนโยบายและกิจกรรมภายใต้เสาการเมืองและความมั่นคง
- 2) ให้อาเซียนสามารถเผชิญกับภัยคุกคามความมั่นคงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ และส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์

3) ให้อาเซียนมีปฏิสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลก โดยอาเซียนมีบทบาทเป็นผู้นำในภูมิภาค และจะช่วยส่งเสริมความมั่นคงของภูมิภาค นอกจากการมีเสถียรภาพทางการเมืองของภูมิภาคแล้ว ผลลัพธ์ประการสำคัญ ที่จะเกิดขึ้นจากการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนก็คือ การที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีกลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างรัฐสมาชิกกับรัฐสมาชิกด้วยกันเอง ซึ่งจะต้องแก้ไขโดยสันติวิธี หรือปัญหาภัยคุกคามรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง เช่น การก่อการร้าย การลักลอบ ค้ายาเสพติด ปัญหาโจรสลัด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

11. ถาม: ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีลักษณะอย่างไร?

ตอบ: ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ทามกลางบริบททางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่มีการแข่งขันสูง อันส่งผลให้ประเทศต่างๆ ต้องปรับตัวเองเพื่อให้ได้รับประโยชน์จากระบบเศรษฐกิจโลก รวมถึงการรวมกลุ่มการค้ากันของประเทศต่างๆ อาทิ สหภาพยุโรป และเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นชอบ ให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ภายในปี 2558 มีประสงค์ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย

- 1) มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตร่วมกัน
- 2) มุ่งให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน สินค้า การบริการ การลงทุน แรงงานฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกโดยเสรี

3) ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียน และช่วยให้ประเทศสมาชิกเหล่านี้ เข้าร่วมในการบูรณาการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน ส่งเสริมให้อาเซียนสามารถรวมตัวเข้ากับประชาคมโลกได้อย่างไม่อยู่ในภาวะที่เสียเปรียบ และส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน

4) ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ ประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียน จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยขยายปริมาณการค้าและการลงทุนภายในภูมิภาค ลดการพึ่งพาดตลาดในประเทศที่สาม สร้างอำนาจการต่อรองและศักยภาพในการแข่งขันของอาเซียนในเวทีเศรษฐกิจโลก เพิ่มสวัสดิการและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียน

12. **ถาม: ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน มีลักษณะอย่างไร?**

ตอบ: ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือASCC) มีเป้าหมายให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง สังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยมี แผนปฏิบัติการด้านสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนระบุอยู่ในแผนปฏิบัติการเวียนจันท์น ซึ่งประกอบด้วย ความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนามนุษย์ (Human Development)
- 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection)
- 3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights)
- 4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability)
- 5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building and ASEAN Identity)
- 6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap)

13. **ถาม: ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration) มีความสำคัญอย่างไร?**

ตอบ: ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Human Rights Declaration-AHRD) จัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ASEAN Intergovernmental Commission on Human Rights-AICHR) ซึ่งได้รับมอบหมายจากที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนครั้งที่ 42 เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2552 โดยที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนประสงคให้ปฏิญญาฉบับนี้ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาไปสู่การเป็นกรอบความร่วมมืออาเซียนด้านสิทธิมนุษยชน เช่น อนุสัญญา สนธิสัญญา รวมทั้งตราสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนในอนาคต ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นเอกสารทางการเมืองที่ไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมาย ซึ่งแสดงเจตนารมณ์ของอาเซียนในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และสะท้อนถึงลักษณะเฉพาะของอาเซียน ที่มีความแตกต่างในด้านการเมือง สังคมและวัฒนธรรม นอกจากนี้ ปฏิญญาฯ จะต้องรักษามาตรฐานสิทธิมนุษยชนตามหลักสากลรวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มเติมจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) ปฏิญญาเวียนนาและแผนปฏิบัติการ (Vienna Declaration and Programme of Action) และกลไกสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นภาคี

ปฏิญญาฯ ฉบับนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของอาเซียนที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเพื่อประโยชน์ในระยะยาวของประชาชนและภูมิภาคอาเซียน โดยปฏิญญาฉบับนี้ สามารถจะปรับปรุงได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

14. **ถาม: ASEAN Common Visa หมายถึงอะไร?**

ตอบ: ASEAN Common Visa เป็นข้อริเริ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวก ให้แก่ชาวต่างชาติที่ประสงค์จะเดินทางเข้ามาในอาเซียน โดยแทนที่จะต้องขอวีซ่าจากประเทศต่างๆ เป็นรายประเทศ ก็สามารถขอ วีซ่าจากประเทศใดประเทศหนึ่งในอาเซียน เพื่อใช้ประกอบการเดินทางภายในกลุ่ม ประเทศสมาชิกอาเซียนได้เลย แต่ยังคงต้องการตรวจการเดินทางเข้า-ออกเมืองตามด่านต่างๆ ขณะนี้ อาเซียนกำลังศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ ASEAN Common Visa โดยจะประเมินผลดี-ผลเสีย ปัญหาและอุปสรรค ขณะเดียวกัน มีความจำเป็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามจุดผ่านแดนต่างๆ ด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ไทยและกัมพูชาได้เริ่มใช้ ACMECS Single Visa ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถยื่นขอเพื่อใช้เดินทางเข้าประเทศไทยและกัมพูชา ซึ่งถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นสู่การออกวีซ่าให้กับ 10 ประเทศในอนาคต

ในส่วนหนึ่ง การใช้ ASEAN Common Visa จะเป็นความท้าทายกับอาเซียนและประเทศไทย โดยเฉพาะการเตรียมการรับมือกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติต่างๆ เช่น การลักลอบขนยาเสพติด การค้ามนุษย์ การก่อการร้าย รวมถึงปัญหาโรคระบาดและโรคติดต่อ

15. **ถาม: นโยบายรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เป็นอย่างไร?**

ตอบ: รัฐบาลปัจจุบัน (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) ได้แถลงนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยกล่าวถึงเรื่องการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทย ไว้ในข้อที่ 7 จากนโยบาย 11 ข้อ ดังนี้ “7. นโยบายการส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอริวัต-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือ แห่งอ่าว เบนกอล สำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียนพัฒนา

เขตเศรษฐกิจพิเศษโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศ เพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) โดยระยะแรก ให้ความสำคัญกับด้านชายแดนที่สำคัญ 6 ด้าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่”

16. **ถาม: จังหวัดที่มีการจัดตั้งเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตามนโยบายรัฐบาล มีจังหวัดใดบ้าง?**

ตอบ: จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษใน 12 พื้นที่ จำนวน 10 จังหวัด สำหรับพื้นที่ที่มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน แบ่งเป็นระยะแรก 5 จังหวัด ครอบคลุม 4 ภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด และ สงขลา ระยะที่ 2 เพิ่มอีก 7 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงราย (เชียงของ) เชียงราย (เชียงแสน) เชียงราย (แม่สาย) นongคาย นครพนม และ นราธิวาส

17. **ถาม: การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียน (ASEANAPOL Chiefs of Police Conference – ASEANAPOL Conference) หมายถึงอะไร?**

ตอบ: 1. ความเป็นมา
1.1 ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ตระหนักถึงผลร้ายของอาชญากรรมข้ามชาติต่อการเติบโต และการพัฒนาในภูมิภาคและต่อสังคมอาเซียนโดยรวม ในระยะแรกความห่วงใยของอาเซียนในเรื่องนี้เน้นในเรื่องการใช้ยาเสพติด และการลักลอบค้ายาเสพติด ต่อมาปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติมีการขยายตัวและมีความหลากหลายรูปแบบการดำเนินงาน ซึ่งเชื่อมโยงไปถึงการก่อการร้าย การลักลอบค้าอาวุธ การฟอกเงิน การหลบหนีเข้าเมืองการกระทำความผิดเป็นโจรสลัดและการจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มหรือองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

1.2 การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนจัดขึ้นครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2524 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ มีประเทศผู้ร่วมก่อตั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย ประเทศที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกล่าสุดคือกัมพูชา เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2543 ปัจจุบันมี 10 ประเทศ ที่ร่วมเป็นสมาชิกของตำรวจอาเซียน

1.3 การประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยประเทศสมาชิกหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ ปัจจุบันจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 34 (34th ASEANAPOL Conference) ระหว่างวันที่ 12 – 16 พ.ค.57 ณ กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์

2. วัตถุประสงค์
2.1 เพื่อสนับสนุนระเบียบ และกฎหมายในประเทศสมาชิกอาเซียน
2.2 เพื่อส่งเสริมการพัฒนา และการดำเนินการที่เป็นระบบในการบังคับใช้กฎหมาย และการรักษาความสงบเรียบร้อย
2.3 เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจ และความสมัครสมานสามัคคีของทุกประเทศในภูมิภาคอาเซียนในการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ รวมไปถึงการพัฒนาขีดความสามารถ ทั้งในระดับองค์กร และบุคลากร
2.4 เพื่อเป็นการเสริมสร้าง กระชับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานตำรวจอาเซียนให้มีความแน่นแฟ้นเป็นอย่างดี

18. **ถาม: ความตกลงเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ ในการประชุม ASEANAPOL Conference ครั้งที่ 34 มีอะไรบ้าง?**

ตอบ: ดร. ได้ผลักดันอาชญากรรมสิ่งแวดล้อมให้เป็นหนึ่งในอาชญากรรมข้ามชาติ ที่ตำรวจอาเซียนควรให้ความสำคัญ จนในที่สุดอาชญากรรมนี้ได้กลายเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่เพิ่มขึ้นมาใหม่ใน กรอบของตำรวจอาเซียนที่จะต้องพิจารณาหาแนวทางป้องกันปราบปรามต่อไป เอกชนเดียวกับอาชญากรรมที่สำคัญอื่นๆ เช่น การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าอาวุธ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังได้ผลักดันให้การดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นผลจากการริเริ่มของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในสมัยการประชุมหัวหน้าตำรวจอาเซียนครั้งที่ 33 เกิดการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพที่เข้มแข็งขึ้นระหว่างตำรวจอาเซียนด้วยกัน ซึ่งแนวคิดนี้ได้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง แสวงหาความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ตามประเภทอาชญากรรมที่สำคัญ ดังนี้

1. การลักลอบค้ายาเสพติด
2. การก่อการร้าย
3. การลักลอบค้าอาวุธ
4. การค้ามนุษย์
5. ฉ้อโกงทางทะเล
6. อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ ความผิดเกี่ยวกับธนาคาร และการปลอมแปลงบัตรเครดิต
7. อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์
8. การปลอมแปลงเอกสารเดินทาง
9. การฉ้อโกงระหว่างประเทศ
10. อาชญากรรมสิ่งแวดล้อม (เพิ่มเติม)

19. **ถาม: ยุทธศาสตร์และการกิจในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ ดร.เป็นอย่างไร?**

ตอบ: 4 ยุทธศาสตร์ 10 การกิจ ดังนี้
1) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการชายแดนและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อความมั่นคงของประเทศ
การกิจที่ 1 การเฝ้าระวังตามแนวชายแดนและคนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
2) ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยว การบริการและการลงทุน กับประเทศในสมาชิกอาเซียน
การกิจที่ 2 การพัฒนาศักยภาพการตรวจคนเข้าเมือง เพื่อรองรับความเชื่อมโยงระบบการคมนาคมขนส่ง การเปิดเสรีทางการค้า และการท่องเที่ยว
การกิจที่ 3 การรักษาความปลอดภัยระบบโครงสร้างคมนาคมขนส่งในพื้นที่ชั้นใน
การกิจที่ 4 การปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบต่างๆ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การกิจที่ 5 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์
การกิจที่ 6 การให้บริการและอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว
3) ยุทธศาสตร์สร้างความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ทั้งในและนอกอาเซียน

การกิจที่ 7 การพัฒนาโลกความร่วมมือกับหน่วยงานตำรวจในอาเซียนและหน่วยงานความมั่นคงอื่นๆ

7.1การพัฒนาโลกการประสานงานระหว่างหน่วยงานตำรวจของประเทศสมาชิก

7.2การสร้างกลไกความร่วมมือบริเวณชายแดน ในการปรับปรุงความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคงอื่นๆ

4) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กร
การกิจที่ 8 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
การกิจที่ 9 การศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนและการพัฒนาทักษะข้าราชการตำรวจ
การกิจที่ 10 การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการอำนวยความสะดวก

20. **ถาม: สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการหรือไม่?**

ตอบ: คำสั่ง ตร. ที่ 592/2557 ลง 5 พ.ย.57 แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยความสะดวกการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิบัติเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 ของ ตร.
- คณะกรรมการอำนวยความสะดวกการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 มี ผบ.ตร. เป็นประธานฯ พล.ต.อ.พงศพัช พงษ์เจริญ รอง ผบ.ตร. พล.ต.อ.วุฒิ ลิปิถพัลลภ รอง ผบ.ตร. และ พล.ต.ท.จิตต์เจริญ เวลาดีวงษ์ ผู้ช่วย ผบ.ตร. เป็นรองประธานฯ ผบ.ช. หน่วยงานในสังกัด ตร. เป็น คณะกรรมการฯ และ ผบ.ช.ยศ.ตร. เป็นเลขานุการ
- คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิบัติ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 ของ ตร. มี พล.ต.อ.วุฒิ ลิปิถพัลลภ รอง ผบ.ตร. เป็นประธานฯ และผู้อำนวยการศูนย์อาเซียน ดร.พล.ต.ท.จิตต์เจริญ เวลาดีวงษ์ ผู้ช่วย ผบ.ตร. และ ผบ.ช.ยศ.ตร. เป็น รองประธานฯ ผบ.ก.อ. ของหน่วยงานในสังกัด ตร. ผบ.ก.ทุก บก. ในสังกัด บช.ก.เป็นกรรมการ และ ผบ.ก.ยศ.เป็นเลขานุการ

รวบรวมข้อมูลโดย...
ศูนย์อำนวยความสะดวกการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
Royal Thai Police ASEAN Community Preparation Administration
ตั้งอยู่ที่ ชั้น 19 อาคาร 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถนนพระรามที่ 1
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330
หมายเลขโทรศัพท์ 0 2205 3986 หมายเลขโทรสาร 0 2205 3357
email : ac.center@police.go.th http://www.aseancommunity.police.go.th/

ที่ตำรวจควรรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน